1 Opening en mededelingen

Voorzitter raadscommissie
Goedenavond allemaal op deze commissieavond van 1 juli. Ik mag vanavond uw voorzitter zijn. Ik zie dat alle stoelen aanwezig zijn. Welkom iedereen. Welkom aan de persmensen op de tribune en thuis. We hebben een pittige agenda. Ik hoop dat we het met z'n allen kort en bondig houden. Ik vraag u om uw best daarvoor te doen. Dat was mijn opening. Dan ga ik naar de mededelingen. Ik weet dat de heer Van de Belt een mededeling heeft. Zijn er nog anderen die een mededeling hebben?

Remko van de Belt
Nee. Meneer Van de Belt, dan geef ik u het woord. Dank u wel, voorzitter. Het is een mededeling betreffende de stand van zaken gezondheidscluster, gezondheidscentrum en gezondheidsplan. U heeft vorig jaar daarvoor een motie aangenomen. U zei dat voor eind juni duidelijkheid van zaken moet zijn. Anders zal de gronden weer terug ter beschikking van de gemeenschap stellen. Daar hebben wij vanochtend en vanmiddag u een raadsinformatiebrief over doen toekomen. Ik doe deze mededelingen, omdat A, u daar een raadsinformatiebrief over heeft ontvangen. B, omdat het een motie van u betreft. In deze raadsinformatiebrief vragen wij u om nog zes maanden de zaak te bekijken. Wij als gemeente - maar vooral samen met maatschappelijke organisaties, fondsen en dergelijke - op het eiland aan het kijken zijn of wij een andere manier van organiseren met zijn allen kunnen organiseren. Dit om het gezondheidscentrum met gezondheidscluster te kunnen realiseren. Inhoudelijke vragen rondom deze mededeling zijn wat lastig. Als u deze raadsinformatiebrief wilt agenderen, doe dat dan in de volgende vergadering.

Voorzitter raadscommissie
Dank u wel voor deze mededeling. Dan ga ik naar de vaststelling

2 Vaststelling agenda

Fred Oosterhof
van de agenda. Heeft iemand iets over de agenda? Meneer Oosterhof. -Dank u wel, voorzitter. Het verzoek om bij punt tien alle commissieleden het woord te kunnen geven. -Over het verzoek

Voorzitter raadscommissie
over de stiltegebieden op Texel. Ik kijk even rond of de commissie daar problemen mee heeft. Ik zie geen ernstige bezwaren, dus bij deze. Heeft iemand anders nog iets over de agenda? Dan stellen we het op deze manier vast. Dan gaan we naar de rondvraag publiek.

3 Rondvraag Publiek

Voorzitter raadscommissie
Ik kijk het publiek aan. Nee? Dank u wel.

4 Rondvraag Commissieleden

Voorzitter raadscommissie
Dan komen we bij de rondvraag commissieleden Ik weet dat de heer Huisman mij heeft aangeschoten, dus die geef ik het woord.

Albert Huisman
Dan kijk ik zo even verder. -Dank u, voorzitter. Vanmorgen was het opnieuw raak bij de Veerhaven in Den Helder. Door een defect aan de brug kwam de boot twee uur stil te liggen. Die brug moest handmatig bediend worden. Rond half tien kon de Texelstroom weer vertrekken. Het gevolg was lange wachttijden, een verstoorde dienstregeling en negatieve publiciteit. Texel kon snel een tweede boot laten varen om de pijn te

verzachten, maa het is niet de eerste keer. Een storing aan de brug lijkt steeds vaker voor te komen. We weten dat de vervanging van de cruciale infrastructuur de Rijkswaterstaat is uitgesteld tot ergens 2030. Dat zal waarschijnlijk later worden. Dat vinden we op deze manier niet meer acceptabel. Onze vraag aan de portefeuillehouder is als volgt, deelt u onze zorgen over de toenemende risico op storingen en de kwetsbaarheid van de bereikbaarheid van Texel? Ziet u mogelijkheden om richting Rijkswaterstaat aan te dringen op maatregelen die deze risico's op korte termijn verkleinen? Dank u wel.

Mark Pol

Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de burgemeester, meneer Pol. Dank u wel, voorzitter. Dat was vanochtend een vervelende situatie. Ik begreep dat er commissieleden in de rij stonden om de boot te halen. Wij zijn voortdurend in gesprek met Rijkswaterstaat over zowel de vervanging van de brug als het noodzakelijke onderhoud. Tot die periode zullen de huidige bruggen zowel aan de kant van Den Helder als aan onze kant goed te laten functioneren. U heeft gezien dat er vorig jaar bijzonder veel onderhoud gepleegd is aan beide kanten en aan beide installaties. Dat ging over damwanden, bruggen, hefinstallaties en noodaanlandingen. Er is de afgelopen jaren veel op ingezet. Het proces om voorkeursvariant te kiezen voor de nieuwe inrichting van de nieuwe veerhavens naderen langzaam maar zeker het hoogtepunt. Ik schat dat we in het najaar in een bestuurlijk overleg komen tot een keuze. Al is het uiteindelijk de verantwoordelijkheid van Rijkswaterstaat zelf. U kunt ervan uitgaan dat wij continu de druk leggen om zowel op korte termijn ervoor te zorgen dat de huidige installaties niet uitvallen als de lange termijn. Zo lang is die termijn niet meer, maar om de lange termijnvervangingen zo goed en snel mogelijk te realiseren.

Voorzitter raadscommissie

Is dat voldoende, meneer Huisman? Dan kijk ik even rond. Heeft iemand anders op dit moment een vraag? Nee?

5 Mogelijkheid inspreken over OV-concessie

Voorzitter raadscommissie

Dan gaan we naar het volgende agendapunt. Dat zou de mogelijkheid tot inspreken over de OV-concessie zijn. Dit agendapunt is op onze agenda gekomen vanwege een eventuele inspraak van TOP. Die zijn er vandaag niet. Ik vraag of er iemand anders is die wil inspreken op dit agendapunt. Ook niet? Dan stel ik voor om dit agendapunt verder niet te behandelen op dit moment. Akkoord, daarmee? Ja. Hij heeft de bus gemist. Dat is misschien

6 Programmarekening 2024

Voorzitter raadscommissie

een hele goede, meneer Hoogerheide. Dan gaan we naar het grote stuk op de agenda, oftewel de programmarekening. Ik heb het hele boekwerk voor de luisteraars en kijkers thuis meegenomen. Het is nogal een stuk. Wie wil hier als eerste het spits afbijten? De auditcommissie, lijkt me logisch. Mevrouw Visser, gaat uw gang.

Anneke Visser-Veltkamp

Dank u wel, voorzitter. De programmarekening 2024 is nog een concept. Het is goed om deze als zodanig te behandelen. Voor de rapportage van de accountant bij deze programmarekening geldt hetzelfde. Zolang de accountant nog niet klaar is met zijn werkzaamheden, blijft het mogelijk dat één van deze documenten of beide aangepast moet worden. De auditcommissie vindt het daarom niet verstandig om in de komende raadsvergadering een besluit over de programmarekening 24 te nemen. De auditcommissie adviseert daarom om met het nemen van een besluit te wachten tot de accountant zijn werkzaamheden heeft afgerond en zijn definitieve verklaring heeft afgegeven. Onze accountant heeft meerdere jaren ervaring met het controleren van de programmarekening van de gemeente Texel. Er zijn al diverse, veelal tussentijdse, controles afgerond. Op basis van deze controles en zijn ervaring geeft hij niet aan aanwijzingen te hebben dat er zaken niet juist zijn verwerkt in het concept of in de kosten. Daarom lijkt het de auditcommissie verstandig om dit concept wel te bespreken vanavond. De auditcommissie geeft daarbij aan dat zij zelf geen technische bezwaren heeft tegen het vaststellen van de programmarekening 2024, zoals die nu in concept ter tafel ligt. Mocht dit

veranderen door uitkomsten van werkzaamheden van de accountant, dan hoort u dit op het moment dat de programmarekening voor besluitvorming bij u terugkomt.

Voorzitter raadscommissie

Tot zover. -Dank u wel. Die besluitvorming zal dan na het reces pas gaan plaatsvinden. Gezien de stand van zaken nu. Wie wil het inhoudelijk of met vragen over de programmarekening? Meneer Huisman, ik zie u als eerste.

Albert Huisman

Gaat uw gang. -Prima, Dank u, voorzitter. Allereerst, er moet ons iets van het hart. We bespreken vandaag de programmaberekening die op het eerste gezicht positief lijkt, met een overschot van ruim 3,3 miljoen. Laten we daar eerlijk over zijn, want dat cijfer is misleidend. Het overschot dat ontstaat vooral doordat veel werkzaamheden zijn uitgesteld of niet zijn uitgevoerd. Dat is geen teken van gezond beleid, maar de waarschuwing dat het niet goed gaat. Het concept accountantsrapport wat we vanmiddag hebben ontvangen, die onderstreept deze zorgen. Daarin worden fouten en onrechtmatigheden genoemd ter waarde van €26,8 miljoen. Om dat in perspectief te plaatsen, is dat ongeveer eenderde van onze totale begroting. Zulke bedragen laten zien dat de uitvoering en controle ernstig tekortschieten. Denk aan overschrijdingen, het niet volgen van aanbestedingsregels en het te laat opleveren van belangrijke documenten. Toch houdt het college vast aan ambitieuze plannen en grote investeringen, terwijl onze structurele inkomsten achterblijven. Schulden nemen toe en financiële ruimte wordt kleiner. Er liggen voor €38 miljoen aan projecten op de plank die nog uitgevoerd moeten worden. Voorzitter, dit is waarvoor wij al langer waarschuwen. Als de ambities groter zijn dan we aankunnen, verliezen we controle. Daarom roepen we het college op om realistische keuzes te maken, tempo te verlagen en de basis op orde te brengen. Texel heeft behoefte aan plannen die uitvoerbaar zijn. Aan degelijk financieel beleid. Aan resultaten waar onze inwoners wat aan hebben. De vragen die VVD Texel heeft over de programmaberekening,

Voorzitter raadscommissie

zal de heer Schuiringa graag voor zijn rekening nemen. Dank u wel. -Ik neem aan dat jullie het inhoudelijk alvast hebben gehad.

Jur Schuiringa

Dan ga ik naar meneer Schuiringa. -Dank u, voorzitter. Meneer Huisman zei het al, namelijk veel ambities en dergelijke, maar het wordt weinig gerealiseerd. Ik zou met name op pagina 327 willen wijzen. Daar zie je dat er een totaal budget is van 67 miljoen. Daarvan is 31 miljoen besteed. Nog niet eens de helft is gerealiseerd. Zo stapelt zich dingen op. Je ziet bijvoorbeeld de duurzaamheid, dat staat op pagina 312. Daar zie je van boven af aan het tweede blokje tot een derde van onderen staan, alle budgetten zijn precies doorgegeven naar volgend jaar.

Voorzitter raadscommissie

Alles in de overheveling. -Wat is uw vraag, meneer Schuringa? We zijn hier hard aan het meeschrijven. -Pak pagina 313, voorzitter. Dan zie je dat het begon met 9 miljoen en we gaan 7 miljoen daarvan overhevelen. Oftewel, de 2 miljoen is uitgevoerd en de rest niet. Mijn vraag is, zullen we niet verstandig zijn om te gaan temporiseren in de begroting? Of denkt de portefeuillehouder daar anders over? -De portefeuillehouder wil daar gelijk op antwoorden. Ik geef hem het woord, gaat uw gang.

Mark Pol

Ik blijf de hele avond inchecken, voorzitter. Dank u wel. Ik begrijp de verwarring. Als het om onze overheveling gaat, zou je als je kijkt naar de pagina's die u noemt bijna uit beeld kunnen krijgen alsof al deze plannen bedacht waren om in 2024 gerealiseerd te worden. Dat is niet het geval. We vragen vaak, dat is de systematiek die we hier met elkaar hanteren, projecten of plannen aan die over meerdere jaren heen gaan. Als wij dat nu niet in een overheveling zouden doen, zouden we of die projecten niet kunnen afronden. Of we kunnen dat geld niet meer uitgeven. Op veel andere plekken vraag je zo'n projectbudget aan en zet je dat over meerdere jaren weg. Wij vragen één keer een budget aan. Het resultaat daarvan is dat je veel overhevelingen krijgt. Dat is de belangrijkste reden waarom u de bedragen, die u noemt, hierin terugziet. Daarnaast, en daar vinden we elkaar, zijn er een aantal projecten waarvan we hebben gezegd dat we hadden bedacht om die in 2024 uit te voeren. Die hebben we niet uitgevoerd, omdat het niet gelukt is en daar een beetje te optimistisch over waren. Daarvan heeft het college eerder gezegd, zowel bij de programmabegroting als in de voorjaarsnota, laten we een aantal van die projecten benoemen en alvast eruit halen. We zien dat daar wat lucht zit als het gaat om de projecten die we wel plannen, maar uiteindelijk niet uitvoeren. Als het gaat om het tweede deel of we elkaar vinden. Zijn we het ermee eens? Proberen we dat planningsoptimisme, waar we

af en toe zien, dat we dat naar beneden krijgen. U zegt dat we 78 miljoen hebben bedacht en 30 miljoen ervan hebben uitgegeven. Dat heeft te maken met het feit dat we dat over meerdere jaren van plan waren

Voorzitter raadscommissie

toen we die bedragen hebben aangevraagd. -Dat is een vervolgvraag,

Jur Schuiringa

meneer Schuiringa. -Voorzitter, dit verhaal komt ons al jaren bekend voor. Daar hebben we van gezegd als noodmaatregel, dat als twee jaar lang een budget niet gebruikt is het teruggaat naar de algemene reserve. Dat hebben we speciaal ingevoerd, omdat dit proces al jaren speelt. Dan ga ik naar pagina 250, daar zie je de stand van de leningen. Dan zie je dat we begonnen op 60 miljoen van 2024. Dan gaan we in drie jaar tijd naar 105 miljoen in 2028. Met nog een keer 9 miljoen schulden korter dan een jaar. Dan zitten we bij elkaar op 114 miljoen. We geven wel geld uit op een of andere manier.

Mark Pol

De portefeuillehouder, gaat uw gang. -Nu worden een aantal kengetallen aan elkaar geplakt en gepresenteerd alsof je op basis daarvan iets zou concluderen over de financiële positie. We hebben in de verordening met elkaar afgesproken dat als een budget drie jaar lang niet gebruikt wordt, dan valt het vrij. Wat we hier zien, is dat een groot aantal van die projecten al gestart zijn en dat er geld aan wordt uitgegeven. Om in 2025 dat geld verder te mogen uitgeven, moet het een overheveling worden. Het zou onverstandig zijn om dat geld nu niet meer te laten vrijvallen. Daar ziet u een aantal voorstellen voor die we hebben gedaan. Overigens kan dat op een andere manier. Je kunt projecten en programma's prima over meerdere jaren aanvragen. Wij hebben gekozen om het op deze manier te doen. Het resultaat daarvan is een hele lijst met overhevelingen. Als we die systematiek niet aanpakken, voorspel ik dat dit de komende jaren, met welke portefeuillehouder financiën je treft, elke keer datzelfde verhaal gaat krijgen. Dan de leningenportefeuille. Het klopt dat die leningenportefeuille in de komende jaren oploopt. De afgelopen jaren is het ook opgelopen. Dat heeft ermee te maken dat u met elkaar als gemeenteraad besloten heeft om op een groot aantal projecten te investeren. Of het nu gaat over de Marsweg of de strandslagen, dat kost geld. Dat geld moet ergens vandaan komen. Die leningenportefeuille zal de komende jaren verder oplopen. Ik vindt het lastig om iets over het conceptrapport van de accountant te zeggen, omdat het nog een concept is. Dat zie je ook. We zien dat hij daar een opmerking over maakt. Ik begrijp die opmerking. Dat is een financieel kengetal, zoals je ook naar al die andere kengetallen zou moeten kijken. Ik had de pagina moeten opschrijven, maar die in de paragraaf Weerstandsvermogen zijn opgenomen. Dan pas kun je iets zeggen over de totale financiële situatie van de gemeente. Een kengetal daar uitpakken, geeft niet voldoende beeld hoe we er voor staan. De zorg over de schulden die u heeft is niet nieuw. Dat is volgens mij breder gedeeld. Het past wel in een breder plaatje van kengetallen waar je naar zou moeten kijken om te beoordelen

Voorzitter raadscommissie

hoe we er financieel voor staan. -Meneer Schuiringa, de laatste,

Jur Schuiringa

want er zijn meerdere mensen. Gaat uw gang. Het gaat mij er om dat in drie jaar tijd we de leningen gaan verdubbelen van 60 miljoen naar 115. Dat baart ons, de VVD. We zijn meestal op de secure toer. Ik weet het, maar daar maak ik mij zorgen over. Dan heb ik nog een verwijzing voor de portefeuillehouder die de HVC doet. Dat staat op pagina 240. Daar komt uit dat HVC onderhand 350 miljoen extra geleend heeft op een leningenportefeuille van 600 miljoen. Dat is de portefeuillehouder zijn taak om daar bij de Algemene Vergadering van de HVC de vinger op de zere plek te leggen. Ik heb dat een keer eerder aangemeld.

Mark Pol

Dank u. -De heer Pol. Ik houd het heel kort. Ik ben denk ik geen portefeuillehouder HVC. Ik heb daar in het verleden wel eens rondgelopen. Als het gaat om de positie van de HVC kun kijken naar één kengetal, de schuldquote. Dat is in een bedrijf logischer dan bij een overheid, dus ik begrijp de gedachte. Daarvoor geldt dat je dat zal moeten bezien in de totale financiële positie van dat bedrijf. Dat gaat over hoeveel afval ze hebben, welke contracten daaronder liggen, welke investeringen staan daar tegenover en welke boekwaarde hebben ze? Dat zijn een aantal kengetallen die je zou moeten meenemen om iets te kunnen zeggen over HVC. Dat kan ik op basis van wat we hier hebben geschreven niet veel meer dan dit.

Niels Rutten

Dan ga ik naar meneer Rutten. -Dank u, voorzitter. Ik hoor de portefeuillehouder een aantal dingen zeggen in antwoord op de VVD. Namelijk, de schuldquote moet je in een bredere context plaatsen. Kan het college dat

een keer richting de VVD schetsen hoe je dat zou moeten zien? Ten tweede, zegt u dat de systematiek hier zo is dat wij een budget in één keer in één jaar begroten. Als we die systematiek niet aanpakken, blijft dat zo. Komt het college met een voorstel richting de nieuwe financiële verordening om die systematiek aan te pakken? Of verwacht u dat een initiatief

Voorzitter raadscommissie

vanuit de raad? -Meneer Pol. Om met die laatste vraag te beginnen, er loopt een bestuursopdracht rondom de planning en controlcyclus. Ik voel me niet helemaal vrij om te zeggen wat daar uiteindelijk uit gaat komen. Je zou hier wel naar moeten kijken, omdat die discussie over die overheveling elke keer terugkomt. Ik vind dat de portefeuillehouder financiën, die er erg snel lijkt aan te komen, de ruimte moet hebben om dat te kunnen doen. Uw vraag over hoe we kunnen kijken naar die totale financiële positie. Ik verwijs graag naar de paragraaf Weerstandsvermogen op pagina 242. Waarin we een overzicht geven van alle verschillende kengetallen. Op pagina 247 heeft u ze allemaal bij elkaar. Daar heeft u een prachtig overzicht van rekening 22 tot aan rekening 24. Waar je ze over tijd kunt zien verplaatsen en afgezet tegen de normen die de VNG daarvoor stelt. We verschaffen dat overzicht, denk ik. Daar zie je, als je kijkt naar het totaal van al die kengetallen, dat we tot de conclusie mogen komen dat we er financieel prima voor staan. Ondanks het feit dat een van die kengetallen, de netto schuldquote, de afgelopen jaren best is opgelopen.

Anneke Visser-Veltkamp

Nog een vervolgvraag? Nee? Is dat voldoende. Mevrouw Visser. Dank u wel, voorzitter. Ik wil graag reageren op wat meneer Huisman net zei over overschrijdingen en onrechtmatigheden. Hij sprak daarover alsof er sprake zou zijn van misstanden. Deze overschrijdingen en onrechtmatigheden zijn, weet ik als voorzitter van de auditcommissie, uitgebreid besproken in de vergadering van de auditcommissie. Tijdens die vergadering zijn de zorgen van de auditcommissie op dit punt weggenomen. Op persoonlijk vlak wil ik er graag over zeggen dat ik in het conceptrapport van de accountant zorgen lees. De accountant gaat in zijn concept nog steeds uitgaat van een goedkeurende verklaring. Hier kan er niet de indruk gewekt worden dat er sprake zou zijn van misstanden. Tenslotte, wil ik aan meneer Huisman meegeven dat de VVD een onderdeel is

Voorzitter raadscommissie

van de ambities van deze gemeente. -Dank u wel, mevrouw Visser. Ik ga verder kijken of er vragen zijn. Ik zie er twee. Ik begin bij mevrouw Koot. Daarna ga ik naar meneer Hoogerheide.

Veronne Koot

Ik ben uitgeschakeld en weer ingeschakeld. Voorzitter, ik heb een vraag over het bestuurlijk advies. Bij het bestuurlijk advies gaat het over punt E, het instellen van een bestemmingsreserve Oekraïne. Hierin het restant van het saldo overschot ontvangen subsidie 2022-2023 van 602.000 te storten, wat ontvangen is vanuit het Rijk voor de opvang van ontheemde Oekraïners. Voorzitter, dit is een politieke keuze in feite. Er is een overschot van ontvangen subsidie. Wij hebben niet meer te vrezen dat hier aanspraak op wordt gemaakt door de overheid. De vraag is wat we hiermee gaan doen. Het college kiest in dit geval voor het oprichten van een bestemmingsreserve, een pot. Mijn vraag is, of u ons kunt toelichten wat uw argumenten zijn voor deze keuze voor het instellen van een bestemmingsreserve Oekraïne. Waar denkt u die reserve in de toekomst voor te gaan gebruiken? Het gaat over €600.000,-. Ik kan me goed voorstellen dat er nu al gedacht wordt aan bestemmingpassend bij dat overschot voor de Oekraïners. We hebben bijvoorbeeld huisvesting gerealiseerd met een enorme investering. Daar zit een onrendabele top van 3,7 miljoen bovenop. Kan het college zich voorstellen dat we kunnen nadenken of we op die manier dat geld goed op zijn plek komt en dat dat een goed idee kan zijn. -Dank u wel, mevrouw Koot.

Mark Pol

Dan het woord aan meneer Pol. -Dank u, voorzitter. Uw eerste stelling dat dit een politieke keuze is, klopt. Sterker nog, het wordt aan de gemeenteraad straks voorgesteld. Daarmee is het een politiek besluit. We hebben gezien dat er de afgelopen jaren onzekerheid is geweest over die budgetten rondom de opvang van ontheemden uit Oekraïne. Die bedragen hebben nogal gefluctueert. We hebben bij de mensen die we de afgelopen jaren hebben ontvangen wat veranderingen gezien, ook in aantallen. We weten dat we nu een overschot hebben en vrij zouden mogen besteden aan wat we willen. Het komt in de algemene uitkeringen terecht. Dat zouden we aan onze algemene reserve kunnen toevoegen. Tegelijkertijd weten we niet hoe we het de komende jaren rondom dit dossier gaat lopen. Dat klinkt een beetje lelijk, want het gaat uiteindelijk over mensen. Wij dachten om dat goed in kaart te houden en in beeld te hebben, omdat we dat geld in het verleden daarvoor hebben ontvangen. We arceren het en maken daar een aparte pot van, zodat het zichtbaar is

dat dat geld daarvoor besteed kan worden. Dat zal nooit kunnen zonder dat de gemeenteraad daar iets van vindt. Een onttrekking aan de reserve moet altijd langs de gemeenteraad. Het gaat erom dat we weten dat die onzekerheden er zijn. We hebben het geld ontvangen. Het nu laten vrijvallen en aan iets anders besteden, zou financieel niet zo verstandig zijn. Het zou zomaar kunnen dat we tegen een aantal kosten aanlopen. Daarom hebben we gezegd om het op deze manier te doen.

Veronne Koot

Is dat voldoende? Nee? Gaat uw gang, mevrouw Koot. Ik kan de burgemeester niet helemaal volgen. Aan de ene kant zegt hij dat dit over is. Dit bedrag is vrij. Aan de andere kant geeft de burgemeester aan dat je nooit weet waar we rondom tegenaan lopen. Dan denk ik: is het nu vrij? Of hebben we de opdracht om wat geld in de pot te houden, omdat er een aantal taken te vervullen zijn? Dan denk ik ook aan de taak die wij vervuld hebben. Namelijk het geven van goede huisvesting aan de Oekraïners door met een enorme investering een woonwijk neer te zetten. Wat is beter? Waarom gaat u daar niet dat geld voor gebruiken?

Mark Pol

Meneer Pol. -Het is geen voorziening. Het is geld dat we overhouden op dit dossier. Wij mogen dit geld van het Rijk vrij besteden waaraan we zouden willen. Tegelijkertijd hebben wij gezien dat, zowel de budgetten van het Rijk als de kosten die we maken om de Oekraïners op te vangen, de afgelopen jaren behoorlijk hebben gefluctueert. Dat komt doordat we de instroom niet zo goed kunnen voorspellen. De bijdrage die we van het Rijk krijgen heeft nogal gefluctueert over de afgelopen jaren. Daarom zeggen we dat we niet weten hoe dat de komende jaren gaat gebeuren. Om te voorkomen dat we over een jaar daar een tekort op hebben, vinden we het verstandig om dat daar voor te reserveren. Je kunt het ook laten vrijvallen in de algemene reserve, op het moment dat je een tekort hebt volgend jaar. Dan haal je het weer uit de algemene reserve. U wilt het koppelen aan de onrendabele top van 3,7 miljoen. Dat kan, maar dat doe je door het in de algemene reserve te zetten, of ergens anders. Dat geld is, denk ik, al geactiveerd. Dat wordt financieel een heel ingewikkelde structuur. Die zes ton zou je zomaar van die 3,7 af kunnen halen, als u dat wilt. Dat blijft een beetje boekhouden aan het eind van de dag.

Voorzitter raadscommissie

Op dit onderwerp? Dan geef ik eerst het woord

Henry Soyer

aan meneer Soyer, gaat uw gang. -Dank u, voorzitter. Ik wilde graag een opmerking maken. Het geheugen is vaak heel selectief. Wanneer wij over twee of drie jaar drie ton nodig hebben voor onze Oekraïeners, en we roepen dat we drie jaar geleden zes ton over hadden, dan wordt het een vervelende discussie. Ik ben erg blij om dit achter een hekje te zetten.

Cees Hoogerheide

Dank u wel. Dan ga ik nu naar de heer Hoogerheide. Gaat uw gang. -Dank u wel, voorzitter. Wij, als fractie van Texels Belang, zijn wel positief. Zeker na de juiste beantwoording door de heer Pol. Wij kijken nu naar boven en bedanken God. -Dank u wel, daarvoor.

Voorzitter raadscommissie

Ik kijk hier beneden in de zaal of er nog vragen zijn. Mevrouw Visser.

Anneke Visser-Veltkamp

Dank u wel, voorzitter. In deze concept programmarekening 2024 zien we bij ieder programma dat de raadsbesluiten worden genoemd. Dat daaronder een extra uitleg staat met wat er met het geld gebeurd is en wat ter beschikking gesteld is. Daar zijn we ontzettend blij mee. Ik wil als voorbeeld het raadsbesluit van 20 september 2023, over de aankoop van grond en een schuur aan het Achterom, graag nemen. Daar staat in de toelichting dat de akte van levering op 29 april 2024 is gepasseerd. Dat de schuur nog niet is gesloopt. Dat gemeentewerken nog geen plannen heeft gemaakt voor deze locatie. Nu kun je er wat van vinden dat er nog niets mee gebeurd is. Er staat wel heel helder beschreven, dus is er geen twijfel over de eventuele uitvoering van dit raadsbesluit. Helaas is dit niet bij ieder raadsbesluit het geval. Wij zouden graag zien, ik weet dat onze voorzitter dat ook graag ziet, dat er volgend jaar extra aandacht wordt besteed aan de kwaliteit van de uitwerking van die raadsbesluiten. Ik hoop dat ik daar de toezegging op kan krijgen.

Mark Pol

Dat hoop ik ook. Meneer Pol. -Voorzitter, het zou heel raar zijn als ik zou zeggen dat we dat niet gaan doen. U kunt dat noteren. Ik denk dat we de afgelopen jaren steeds oog gehad hebben voor de kwaliteit van onze

stukken in de planning en controlcyclus. Ik geloof dat we, zowel in de auditcommissie en in onze afstemmingsoverleggen, regelmatig met elkaar het gesprek daarover hebben gevoerd. Ik heb de stellige overtuiging dat de bestuursopdracht rondom die PC cyclus ons verder gaat helpe. Waar de raad nadrukkelijk bij betrokken is geweest, en nog zal worden, tot een verbetering van de stukken. Ik hoor uw opmerking over de kwaliteiten. U ziet blijkbaar vooruitgang, maar nog niet overal op alle punten. We gaan er aan werken om dat de komende jaren beter te krijgen, zoals wij dat elke dag doen

Voorzitter raadscommissie

als we hier het gebouw binnenkomen. -Wauw, die toezegging heeft u binnen.

Jur Schuiringa

Ik kijk even rond. Meneer Schuiringa, gaat uw gang. Dank u, voorzitter. Mevrouw Koot benoemde het al, de bestemmingsreserves, hoort er ook bij. Wij hadden graag gezien dat er een lijstje zou kunnen komen bij de bestemmingsreserve waar het naartoe gaat. Dat is meer een verzoek. Zoals mevrouw Visser ook al zei, de sloop van het Achterom is gepland voor 2025. Gaat dat in 2025 plaatsvinden? Of moet er een aannemer gevonden worden voor 2026? Dank u.

Mark Pol

Meneer Pol. -Op een gegeven moment houdt het op, voorzitter. Dat weet ik niet. Ik hoor naast me ook geen instemmend geknik. We gaan ervan uit dat het dit jaar gaat gebeuren. Dank u. -Nog een tweede vraag.

Jur Schuiringa

Het zou mij helpen als u iets duidelijker bent. Ik begrijp de vraag over de bestemmingsreserve niet helemaal. Er is verwezen naar de bestemmingsreserves. Wij hebben een verzoek om van de bestemmingsreserve een lijst te maken met wat erin of onder valt.

Mark Pol

Ik probeer daar zometeen op terug te komen, als u dat goed vindt.

Voorzitter raadscommissie

We gaan even zoeken. Als u de pagina weet, mag u roepen. Anders zoeken we het in het boek op. Is er iemand op dit moment die nog vragen heeft over de programmarekening? Dan komen we zo terug op de vraag van de heer Schuiringa.

Mark Pol

Meneer Pol heeft hem, gaat uw gang. -We hebben de nota Reserves en voorzieningen vastgesteld in december 2024. Daar zit zo'n lijstje in. -Daar kunnen we misschien

Voorzitter raadscommissie

een link erbij doen. Dan heeft u hem alsnog. Als niemand meer vragen over de programmarekening heeft, zien we die als agendapunt terug. Inhoudelijk? Gaat uw gang, mevrouw Dros.

Jacquelien Dros

Dank u, voorzitter. Ik had geen vragen, dus ik was keurig op een tweede termijn aan het wachten. Een programmarekening 2024 gaat over 2024. Het is een dik boekwerk. We vinden het een mooi boekwerk. Wij zijn blij met het nieuwe financiële systeem. Als uitvloeisel daarvan is de programmarekening 2024. Naar ons idee is het overzichtelijker en informatiever. Er zijn een aantal voorbeelden genoemd. De Wet Open Overheid is voor het eerst opgenomen. De subsidies zijn bij elke programma opgenomen. Raadsbesluiten zijn wat meer opgenomen. Dat vinden we allemaal verbeteringen. Volgens ons is he behoorlijk gezond als we naar de kengetallen kijken. We hebben met z'n allen flink geïnvesteerd, maar kennelijk nog niet genoeg. We zitten met een positief saldo van 3,3 miljoen. Dat klinkt op zich goed. Dat komt erop neer dat we veel gerealiseerd hebben. We hebben helaas niet alle plannen tot uitvoer kunnen laten komen. We vinden het jammerdat dat niet is gebeurd. Daar zijn allerlei redenen voor. Vrder zijn we prima akkoord

Voorzitter raadscommissie

met deze programma rekening. -Dank u wel. Iemand anders inhoudelijk? Nee? Dan zien we dit stuk in september terug wanneer de accountantsverklaring er is. Dan gaan we naar het volgende agendapunt, de tussenrapportage

7 Tussenrapportage 2025

Voorzitter raadscommissie

van 2025. Met deze tussenrapportage wordt de raad geïnformeerd over de financiële en beleidsmatige afwijkingen van de eerste vier maanden. Daarnaast wordt er gerapporteerd over de voortgang van de investeringen en de overgehevelde projectbudgetten. Wie heeft er vragen over de tussenrapportage?

Anneke Visser-Veltkamp

Mevrouw Visser, gaat uw gang. -Dank u wel, voorzitter. Ten eerste heb ik een vraag. Daarvoor heb ik een mening. Er staat, in de begroting 25 is opgenomen dat er twee onderzoeken worden uitgevoerd, zoals bedoeld in de verordening Artikel 213A. Het gaat dit jaar om een onderzoek inzake afvalstoffenheffing en uitvoering minimabeleid. Voor de uitvoering van het onderzoek is inhuur door een extern bureau nodig. De verwachting is dat de kosten daarvoor incidenteel €60.000,- bedragen. In de perspectiefnota 26 is overigens 30.000 structureel toegezegd voor een dergelijk onderzoek. Eerst mijn mening, er wordt al jaren tekort gedaan op het gebied van de wettelijk verplichte 210 onderzoeken. Ik weet zeker dat mevrouw Van de Wetering en de heer Schuiringa dit kunnen beamen. Daarom hebben we nu, heel fijn, twee in één jaar en inhuur door een extern bureau. Hiervoor bedragen de extra incidentele kosten €60.000,-. Wij begrijpen dat deze stap genomen wordt, maar betreuren de extra kosten. De afgelopen jaren is er namelijk veel te kort gedaan en waren de werkzaamheden wel ingepland. Het voordeel dat ontstond door de werkzaamheden niet uit te voeren hebben wij niet kunnen terugvinden in tussentijdse cijfers of programmarekeningen. Wij zijn blij dat de 213A onderzoeken eindelijk uitgevoerd gaan worden. We begrijpen dat hiervoor een extra bureau ingehuurd moet worden en dat dit bureau betaald wil krijgen. Naar onze mening verdient het geen schoonheidsprijs om hier nog eens 60.000 extra incidenteel voor te vragen. Dan mijn vraag, structureel wordt er €30.000,- per jaar opgenomen in de begroting. Houdt dit in dat er jaarlijks een extern bureau wordt ingehuurd voor de 213A onderzoeken?

Mark Pol

Meneer Pol, dat zijn twee vragen. Waar zijn de bedragen gebleven die niet meer terug te vinden zijn van de niet uitgevoerde onderzoeken en de €30.000,-? -Die eerst heb ik niet zo gehoord. Het was meer een constatering, denk ik. Ik begrijp die constatering. Kort in relatie tot wat u zegt en uw mening noemt, denk ik dat we dat als college kunnen beamen. We zijn hier op tekort geschoten en hadden we de afgelopen jaren moeten doen. Er liggen overigens nog schriftelijke vragen van GroenLinks en D66 over dit onderwerp. Waarvan de beantwoording hier voor mij ligt, maar zo snel mogelijk richting de raad komt. Het voornemen is om dat vanaf nu te gaan veranderen en te doen. De gedachte is om er één per jaar te gaan doen, met dat budget van €30.000,-. Ik weet niet of we daar ieder jaar een externe voor zullen inhuren. Als je dat budget hebt, kun je dat eens in de twee jaar doen, omdat we de vorige keer zestig hebben aangevraagd. Misschien doen we het de ene keer zelf en de andere keer niet. De basis is dat we het willen gaan uitvoeren vanaf nu.

Jur Schuiringa

Dat is mooi. Meneer Schuiringa. -Dank u, voorzitter. Bij ons was er een vraag opgekomen. Je zag bijvoorbeeld bij de verschillende mutaties dat de lekkage en dakverzakking van de OSG wordt opgevoerd. Is het de bedoeling dat, als wij dit tussen de rapportage goedkeuren, dat al die mutaties automatisch goedgekeurd zijn en niet meer in de raad behandeld worden? -Meneer Pol.

Mark Pol

Ja, zo werkt het. Wij moeten de afwijkingen boven een bepaald bedrag aan u melden. Wij stellen u voor om in de tussenrapportage dat zo te effectueren dat we dat geld mogen uitgeven in het lopende jaar. Uiteraard leggen we aan het eind van het jaar in de jaarrekening een verantwoording over af, ook over het bedrag dat u hier noemt. Dit zijn kosten waarvan we weten dat we ze zullen moeten maken. Als u instemt met de tussenrapportage, heeft het college de mogelijkheid

Voorzitter raadscommissie

om dat daadwerkelijk te doen. -Dat is helder. Ik kijk rond of er nog andere vragen zijn. Niemand? Wil iemand inhoudelijk?

Anneke Visser-Veltkamp

Mevrouw Visser. -Dank u wel, voorzitter. Ik wil met u naar programma acht van deze tussenrapportage. Programma acht is het enige programma in de tussenrapportage waarin niet slechts de financiële afwijkingen, maar ook beleidsmatige afwijkingen zijn opgenomen. Het heet in dit geval beleidsmatige bijstellingen. Deze beleidsmatige bijstellingen hebben te maken met de vertraging van de omgevingsvisie. Ik heb bij de behandeling van de programmabegroting 2025 al aangegeven dat we niet langer zonder de omgevingsvisie

kunnen. Er hangt zoveel beleid af van een goede omgevingsvisie. Ik ben daarom zeer verheugd te lezen dat deze samenhang door het college is vastgesteld en dat het in dit document is opgenomen.

Voorzitter raadscommissie
Nu de omgevingsvisie zelf nog. -Dank u wel. Is er nog iemand anders? Nee? Dan gaan we naar het volgende. Is dit een bespreekstuk, of kan het als hamerstuk? Ik kijk rond. Hamerstuk?

8 Memo aanbeveling rekenkamerrapporten

Voorzitter raadscommissie
Memo aanbevelingen, een rekenkamerrapporten. De auditcommissie heeft gevraagd wat door het college gedaan wordt met de aanbevelingen van de laatste zes rapporten van de rekenkamercommissie. Ik denk dat ik eerst mevrouw Visser

Anneke Visser-Veltkamp
hierover het woord ga geven, gaat uw gang. -Dank u wel, voorzitter. Ik weet niet of ik veel toe te voegen heb aan wat u net zelf aangaf. Er worden door de rekenkamercommissie regelmatig rapporten gebracht richting deze raad. Daar staan altijd aanbevelingen in. Soms is het overzicht zoek wat er met de aanbevelingen gedaan is. Met dit overzicht komt dat overzicht lekker terug. We weten wat er misschien niet kan, terwijl het wel wenselijk zou zijn. Welke aanbevelingen hebben inmiddels een opvolging gehad en hopelijk tot verbetering leiden. -Dank u wel.

Voorzitter raadscommissie
Heeft er iemand vragen over dit stuk? Meneer Schuiringa.

Jur Schuiringa
Nee, voorzitter. Ik heb alleen een opmerking. Wij zijn zeer blij dat dit onderwerp keurig op de agenda staat en zijn aandacht krijgt die noodzakelijk is. Dank u.

Voorzitter raadscommissie
Dank u wel. Heeft iemand anders nog iets? Niemand? Kan dit stuk als hamerstuk door? Het is meer ter kennisgeving. Ter kennisgeving? Dan doen we op dit moment verder niets meer mee. Dat klinkt heel akelig, maar dat is niet zo bedoeld. We houden het in de smiezen. Dan komen we bij agendapunt negen,

9 Variantenstudie kustdynamiek Texel Zuidwest

Voorzitter raadscommissie
de varianten Studiekust dynamiek Texel-Zuidwest. Natuurwaarden in het zuidwestelijke kustgebied verslechteren. Door een stijgende zeespiegel komt waterveiligheid, en medegebruik, onder druk te staan. In dit stuk worden een aantal resultaten gepresenteerd en staat bij ons op de agenda. Wie wil hier vragen over stellen? Meneer Rutten.

Niels Rutten
Dank u, voorzitter. We hebben over dit onderwerp een keer een hele presentatie van Witteveen en Bos gehad met allerlei varianten en mogelijkheden. Er is over één ding duidelijk gesproken, dat een grote strekdam geen is optie. We weten niet goed wat er gebeurt. Er is toen wel gesproken dat we met de kleinere pieren, die er nu liggen, een paar experimenten mee kunnen uitproberen om ze op te hogen of iets te verlengen. In het uiteindelijke plan lezen we daar niks van terug. Waarom is er voor gekozen om daar helemaal niets mee te gaan doen? Het klonk als een interessante mogelijkheid. In het vervolgtraject zien we dat er veel overleg is geweest met Defensie, Staatsbosbeheer en Rijkswaterstaat. We zien de belanghebbenden en de strandexploitanten, vanwege de recreatieve waarde van dit gebied, daar niet tussen staan. Zijn die betrokken geweest in de uiteindelijke totstandkoming van dit voorstel? Dan is de vraag waarom dit voorstel bij ons voor ligt. Het is leuk dat we weten wat er gebeurt. We hebben sterk de indruk dat het besloten is in het overleg tussen de verschillende overheden en organisaties. Waarom ligt dit aan ons voor?

Rikus Kieft

Dank u wel, voor deze drie vragen. Meneer Kieft, gaat uw gang. Voorzitter, dank u wel, Die laatste is inderdaad een hele interessante, meneer Rutten. Aan het begin van zo'n project, waarbij je weet dat een aantal landelijke organisaties met grote budgetten aan de slag gaan op jouw eiland, dat je randvoorwaarden moet stellen om te zorgen dat je aan het eind wat te zeggen hebt. Dankzij veel en goede ambtelijke inzet is aan het begin gezegd: "Samen uit, samen thuis." Met andere woorden, elke deelnemende partij van de zes partijen moet zich kunnen vinden in de eindoplossing. Dat hebben we toen vertaald in de regel dat de raad uiteindelijk 'ja' moet zeggen tegen de gekozen variant. Wij zijn daar ontzettend blij mee dat in het begin voldoende is onderkend en vastgelegd. Alle partijen bleken bereid te zijn om zich aan te houden. Daarom ligt het hier bij u op tafel. Het overleg met de mensen die via de recreatiesector daar hun brood aan verdienen, is in de onderliggende stukken terug te vinden. Dat heeft veelvuldig plaatsgevonden. Op de informatieavond van vorig jaar november is daar een toelichting op gegeven door meneer Jager. Hij zit nu in de zaal. Zij geven aan dat wij ontzettend blij zijn met de vorm van overleg die met ons gevoerd is. We voelen ons daarin voldoende serieus genomen. De gegeven oplossingen die wij in ons bestemmingsplan moeten effectueren, in de vorm van flexibele herbestemming, daar kunnen wij die tien jaar mee vooruit. De zekerheid die een ondernemer nodig heeft om opnieuw te kunnen investeren, daar is voldoende aandacht aan besteed. Wij gaan van uit de geluiden vanuit onze ondernemers er vanuit dat daar voldoende mee geborgd is. A, er is veel mee gesproken. B, ze zijn tevreden met het resultaat. Uw eerste vraag naar de bestaande strekdammen die opgehoogd konden worden, is in de onderliggende stukken te vinden. Daar is zeker naar gekeken. Dat blijkt een ontzettend ingrijpende exercitie te zijn om daar wat in te doen. Daarvoor geldt dat, bij al die afwegingen van die verschillende varianten die gepaseerd zijn, dat men uiteindelijk gezegd heeft

Voorzitter raadscommissie

dat we dat niet gaan doen. -Meneer Rutten. Is dat voldoende? [onhoorbaar 00:59:18]. Meneer Soyer.

Henry Soyer

Dank u wel, voorzitter. Ik heb dit proces van het begin af aan gevolgd. Ik vind dat het een heel zorgvuldig proces geweest is waar veel partijen bij betrokken zijn. Ik heb veel van die partijen gesproken. Die geven allemaal aan dat ze goed gehoord en betrokken zijn in het project. De projectleiding kan ik hiervoor complimenten geven. Ik denk dat er goed gekeken is. Dat er vanuit alle varianten een mooie combinatie gemaakt is van maatregelen die goed kunnen werken.

Voorzitter raadscommissie

Dank u wel. -Dank u wel. Meneer Albers.

Joost Albers

Dank u wel, voorzitter. Mag ik inhoudelijk reageren, net als de heer Soyer? Daar zat geen vraag in, maar dan pak ik het meteen door. Wij zijn ook zeer content met de uitkomst van dit project. Ik kan me de presentatieavond van november goed herinneren. Dan gooide ik zelf een balletje op, over kunnen we De Razende Bol niet aan Texel vastmaken? Dat gaat nu op een natuurlijke wijze binnen tien jaar gebeuren. Dat is een prima oplossing voor de hoek van Texel in die kant. Op bladzijde 50 van het stuk, u mag zoeken waar ze staan, staan een aantal bullets. Die ondersteunen het verhaal van de wethouder op dit moment. Die gaan over samenwerking en de ruimte die ondernemers krijgen in dat gebied, waar wij blij mee zijn. De allerbelangrijkste staat onderaan. Ik hoop dat die wordt meegenomen. Wij zullen het besluit steunen. Er zit voor mij één tegenstrijdigheid in het besluit. Degene die hem zoekt krijgt van mij een fles wijn. Misschien dat de wethouder het zelf ziet. Wij zullen dit steunen. Dank u wel.

Voorzitter raadscommissie

Dank u wel. Ik ben geneigd om iets te zeggen voor die fles wijn, maar ik houd mijn mond. Ik kijk even door. Heeft iemand anders nog iets over het stuk? Meneer Kooiman. -Dank u

Edo Kooiman

wel. Het zal u niet verbazen dat wij ook verheugd zijn over de plannen die voorliggen. We zijn blij dat de verschillende organisaties gezamenlijk een plan hebben en dat er duidelijkheid komt. Wat we jammer vinden, en de heer Rutten noemde het ook, zijn die strekdammen voor de kust. Daar gebeurt al jarenlang niets mee. We gaan nu naar het zogeheten Dynamisch Kustbeheer. Dat is het heilige woord. Die strekdammen die hielpen in het verleden wel. Het zou mooi zijn als daar nog wat mee zou gebeuren. Ze hebben gezegd dat ze dat niet gaan doen. Ik hoop dat er gemonitord wordt na de maatregelen wat er nu gedaan wordt. Mocht het blijken dat die maatregelen die nu getroffen worden, het gaat met name om de caravan en de natuur die er goed mee geholpen worden, want we zijn positief achter de caravan en zeker achter de eerste duinenrij. We hopen dat daar gemonitord blijft worden, zodat er op tijd kan worden ingegrepen.

Voorzitter raadscommissie

Mocht het de verkeerde kant uit gaan. Dank u wel. Dank u wel. Meneer Kooiman, gezien het feit dat dit een stuk is waar de raad 'ja'op moet zeggen, kunt u het waarschijnlijk ook amenderen.

Niels Rutten

Meneer Rutten. -Dank u, voorzitter. Aansluitend op de heer Kooiman, want het is mooi dat er gemonitord gaat worden. We hopen dat er een heldere nulmeting ligt bij dat monitoren, zodat we een idee hebben van hoe het nu gaat. Wij hadden graag gezien dat met die strekdammen een soort experiment zou zijn gedaan. Daar zit voor ons wat teleurstelling. We zijn wel heel blij dat de ondernemers hier achter kunnen staan, perspectief zien en hier vertrouwen in hebben. Dat zijn een klein beetje gemengde gevoelens.

Voorzitter raadscommissie

Dat laatste is voor ons het belangrijkste. -Dat is duidelijk. Ik kijk even rond. Niemand? Heeft iemand behoefte om dit te amenderen of te bespreken in de raadsvergadering? Kan het als een hamerstuk door? Ja, dat is mooi. Dan hebben we straks een raadsvergadering waar we zo klaar mee zijn. Toen was ik er niet. Dat klopt. We hebben

10 Op verzoek van GroenZwart: Over stiltegebieden op Texel

Voorzitter raadscommissie

agendapunt tien op verzoek van Groen Zwart over stiltegebieden op Texel. De gedeputeerde Staten stellen voor de stiltegebieden in de toekomst samen te laten vallen met de natuurgebieden de NNN-gebieden en de Natura 2000. Groen. Zwart heeft hier al eerder iets over gezegd in relatie met de Kernwaarde Rust. Ik geef graag het woord aan mevrouw Koot. Zij wil met de commissie

Veronne Koot

hierover van gedachten wisselen. Gaat uw gang. Dat klopt, voorzitter. Dat heeft u kernachtig samengevat. De achtergrond is een zorg over de vastgestelde Kernwaarden Rust van Texel. Op dit moment is op Texel voor een groot gedeelte het kenmerk stiltegebied. Dit sluit aan bij de vastgestelde Kernwaarden Rust die voor heel Texel geldt. Bij toeristische onderzoeken wordt de rust van Texel vrijwel altijd als belangrijk pluspunt genoemd. Dat is iets om zuinig op te zijn. Vandaar onze zorg. Mijn vraag aan de commissie is, om dit via een schot voor de boeg met de commissie te bekijken wat de effecten mogelijk kunnen zijn. De provincie gaat namelijk nieuwe contouren voor de stiltegebieden vaststellen in Noord-Holland. Die contouren worden over het algemeen aanmerkelijk kleiner en gaan de Natura 2000 en de NNN-gebieden bevatten. Mijn vraag aan de commissie is, om een zienswijze vanuit de gemeente Texel in te dienen. Waarin gewezen wordt op de Texelse Kernwaarde Rust, zoals vastgelegd o.a. in het beeldkwaliteitsplan, en het belang van de stiltegebieden ter bescherming van de Kernwaarden Rust. Commissie, ik heb vier vragen schriftelijk genoemd. Ik kan ze heel kort zeggen. Vindt u dat de Texelse Kernwaarde Rust herkenbaar, vastgesteld en beschermd moet worden in de provinciale nieuwe beleid stiltegebieden? De Kernwaarde Rust gaat over het gehele eiland. Past de nieuwe beperking tot Natura 2000 en de NNN-gebieden nog bij de bescherming van de Kernwaarden Rust? Heeft u behoefte aan een mogelijke schaduwwerking? In geval we de nieuwe grenzen gebruiken, zeggen we dat we naast het bos een nieuw industrieterrein plannen. Die maakt geluid en ligt net naast het stiltegebied. Geluid gaat meestal verder als de directe grens van iets, dus een mogelijkheid van een eventuele schade schaduwwerking. Als laatste, vindt u dat voor het wijzigen van de omvang van de stiltegebieden, als er draagvlak is, om daar met elkaar een zienswijze voor vast te stellen? Kunnen we die meegeven aan het college? Graag jullie inbreng hierin.

Voorzitter raadscommissie

Mevrouw Koot, ik had al één hand gezien en dat is meneer Soyer.

Henry Soyer

Dank u wel, voorzitter. Voordat ik antwoord kan geven op de vier vragen die u gesteld heeft, een paar extra vragen en opmerkingen. Ik heb de laatste jaren vaak gemerkt dat er een grote kloof zit tussen vastgesteld beleid, de effecten ervan en de handhaving. Ik heb het gevoel dat we nu naar een symbolische papieren tijger kijken. Zeker wanneer we de relatie tussen stilte en rust willen bewaken. Ik heb ChatGPT gevraagd om wat te vertellen over het verschil tussen rust en stilte in een bestuurlijk land. Ik wil hem graag geven. Het is een heel

interessant stuk geworden, want rust is subjectief en stilte is meetbaar. Dan drie vragen, welke activiteiten worden er op dit moment feitelijk geblokkeerd door het provinciale beleid voor stiltegebieden? Wat wordt in het nieuwe beleid wel mogelijk wat nu geblokkeerd is? Mijn laatste vraag, is er de afgelopen jaren überhaupt gehandhaafd op het niet nakomen van het stiltebeleid? Weten we dat?

Voorzitter raadscommissie

Misschien dat de portefeuillehouder hier wat van kan zeggen. Even voor de helderheid van de voorzitter, stelt u deze vragen aan Groen Zwart of de portefeuillehouder? Dat is een hele interessante.

Veronne Koot

Dan ga ik eerst naar Groen Zwart, mevrouw Koot. Dank u wel, voor uw meedenkende inbreng. Die vraag heb ik ook bij mezelf opgeworpen. Wat is het verschil tussen stilte en rust? Er zit een objectiviteit in. Ik heb een praktisch voorbeeld. Ik weet dat er een jaar of acht terug iemand was die een mooi initiatief had om toeristen of andere liefhebbers met een klein één-motorig vliegtuigje voor één persoon rond te laten vliegen boven Texel. Hij had toen als locatie een startlocatie in het stiltegebied gekozen. Op grond daarvan kon er toen gezegd worden dat we dat niet gaan doen. Er is zoveel geluid bij dit initiatief, dat hoort niet in een stiltegebied. Hij heeft toen zijn locatie buiten dat stiltegebied op Texel verlegd. Er is een corridor waarin dat zou kunnen. Dat is een voorbeeld. Op het moment dat je je stiltegebieden loslaat zouden mensen, ik heb dit voorbeeld, de handen vrij hebben.

Henry Soyer

Meneer Soyer. -Ik heb het stuk gelezen van de provincie. Wat daar vooral gebeurt is dat het bij het provinciale stiltebeleid vastgesteld wordt. Er wordt nadrukkelijk gesteld dat er ook een gemeentelijk stiltebeleid mogelijk is. In de gebieden buiten de formele stiltegebieden kunnen wij zelf iets vinden. Daar denk ik dat wij het heel makkelijk op kunnen nemen in ons omgevingsplan. Dat activiteiten die, de stilte op het gebied aan kunnen tasten, vergunningsplichtig zijn. Dan kunnen ze hier bij ons komen en zeggen we: "Mooi niet." -Zijn daarmee al

Voorzitter raadscommissie

uw drie vragen beantwoord? Heeft u dat gevoel? Ik denk namelijk van niet. Is er gehandhaafd, is nog niet beantwoord, en welke activiteiten worden geblokkeerd of mogelijk. Mevrouw Koot, wilt u nog reageren op die twee andere vragen? Gaat uw gang.

Veronne Koot

Eerst het punt handhaving. Ik denk dat dat op Texel een probleem of een tekortkoming is. Ik verwacht niet, dat als we dit gaan uitzoeken, dat blijkt dat er veel gehandhaafd is, helaas. Dat is iets wat we ons moeten realiseren en wat we daar mee willen. Kan u nog een keer uw vraag zeggen? -Wat wordt er mogelijk op het moment

Henry Soyer

dat dit provinciale beleid wordt veranderd? Wat nu niet kan of niet gebeurt en straks wel kan en gebeurt.

Veronne Koot

Dat heb ik ambtelijk nagevraagd. Ik verkeerde in de veronderstelling dat als wij als gemeenteraad zeggen dat we wat ruimere stiltegebieden gaan aanwijzen in onze omgevingsplan. Dat blijkt niet te kunnen. Dat is het antwoord wat ik gekregen heb vanuit de ambtelijke organisatie, t ot mijn verbazing. Daarvoor dacht ik: dit gaan we afwachten. Met dat antwoord begon ik me zorgen te maken. Kennelijk kan je niet als gemeente zeggen: "Provincie, u beperkt het tot de Natura 2000, maar wij stellen de grenzen wat ruimer vast."

Voorzitter raadscommissie

Dat schijnt niet te kunnen. -Vindt de commissie het goed dat ik eerst naar de wethouder ga met deze onduidelijkheid? In het omgevingsplan kunnen we het niet vastleggen. Volgens mevrouw Koot en meneer Soyer zouden we wel zelf gebieden aan kunnen wijzen. Misschien kan de portefeuillehouder

Rikus Kieft

dat voor ons oplossen. -Voorzitter, ik heb niet de meest recente versie van het voorgenomen provinciale beleid voor stiltegebieden gezien. Ik weet dat er van 9 september tot 20 oktober het ontwerp van de nieuwe begrenzing ter inzage wordt gelegd. Dat is de periode dat er eventueel een zienswijze gemaakt zal worden. Ik ben erg benieuwd naar welke richting en vanuit de gesprekken die in de raad meegegeven worden aan het college om daar in de zienswijze rekening mee te houden. Zoals ik het begrijp worden de begrenzingen kleiner dan ze nu zijn. Het oppervlakte stiltegebieden wordt minder dan ze nu zijn. De provincie draagt de

hele handhaving daarvan via een lichte instructieregel over aan de gemeente. De gemeente kan besluiten dat ze daar niks mee doet. Ze kan besluiten om daar wat meer gewicht aan te geven. Dat is alles wat wij daar tot nu toe over weten. Er is ook gevraagd naar handhaving zaken. Wij kennen ze niet op het ogenblik. We weten dat in het begin van deze collegeperiode vragen gesteld zijn over ervaren geluidsoverlast naar aanleiding van het vliegveld in de aangrenzende stiltegebieden. Daar is toen een raadsinformatiebrief over aan u gestuurd. Daar zult u in kunnen zien dat het geluid van buiten het stiltegebied, waar men in de stiltegebieden last van heeft, niet gehandhaafd kan worden. Dat was volgens mij toen een van de conclusies. Het is goed om daar bij de zienswijze goed in te duiken wat we wel en niet ermee kunnen. Dat is alles wat ik op dit moment daarover kan zeggen.

Voorzitter raadscommissie

Dan ga ik nu naar meneer Soyer, een nabrander.

Henry Soyer

Even heel concreet. Er worden drie scenario's voorgelegd. In alle drie de scenario's staat, bevoegdheid voor de uitvoering van de stiltegebieden gaat naar de gemeente. Wij geven alleen aandachtspunten mee. Wij leggen geen regels aan de gemeenten op. Gemeenten hebben daarnaast de mogelijkheid om stille en rustige gebieden op te nemen in een omgevingsplan. Dit is niet verplicht. Hier haal ik glashard uit dat de provincie zegt dat als jullie dat willen,

Voorzitter raadscommissie

jullie dat zelf kunnen doen. -Zo klinkt het in ieder geval wel. "Ja", zegt de portefeuillehouder. Ik zag eerst meneer Rutten,

Niels Rutten

dan meneer Albers en dan meneer Heracles. Ik ga de volgorde af, meneer Rutten. Dank u, voorzitter. Het CDA heeft al eens een vraag gesteld over de stiltegebieden. Wij hebben een andere insteek dan Groen Zwart. Wij zien Texel niet als een openluchtmuseum. Dat er wordt gesteld dat bestaand gebruik, en bij het gebied behorende geluiden geen beperking ondervinden, stelt ons absoluut niet gerust. Dat is ook steeds gezegd bij de Waddenzee, toen dat een werelderfgoedstatus kreeg. Je ziet dat er elke keer met beroep op de werelderfgoedstatus een discussie ontstaat over dat bestaande gebruik. Over het vissen, kokkels en noem maar op. We maken ons, als je van Texel een stiltegebied zou maken, zorgen over evenementen in de toekomst. Een landbouw dag, het feestje bij het Rondje Texel en de vliegshow. We weten dat daar een discussie over is geweest, of alle geluid van die evenementen passend was in een stiltegebied. Dat leidde niet tot formele problemen voor die organisaties, maar we willen die problemen niet gaan opzoeken. De provincie stelt nu een extra laag bescherming voor over de NNN, wat natuurgebieden zijn die beschermd zijn. Wij zien daar geen toegevoegde waarde in, om daar deze laag van een stiltegebied overheen te gaan leggen. Wat ons betreft is het antwoord op alle vier de vragen van mevrouw Koot van Groen Zwart vier maal 'nee'.

Voorzitter raadscommissie

Ik zie de hand van mevrouw Koot. Zij wil daar op reageren, gaat uw gang.

Veronne Koot

Ik begrijp heel goed wat meneer Rutten bedoelt. Ik begrijp heel goed waarom hij de andere kant kiest. Ik heb daar eerst zelf goed over nagedacht. Het verschil zit hem erin dat we helemaal niks dicht leggen, want je kan altijd een ontheffing aanvragen. Als wij op Texel vinden dat er een aantal jaarlijkse evenementen zijn, de landbouwdag of een beachfestival, dan kan je ontheffing aanvragen voor die eenmalige gebeurtenis. Op het moment dat je geen stiltegebied meer hebt, heb je geen instrument meer om geluiddragende evenementen en bezigheden tegen te gaan. Je hebt dat argument namelijk niet meer. Ik geef mee dat je daar niet te bang voor moet zijn, want je kan altijd een ontheffing aanvragen. Als je geen stiltegebied aanwijst, geef je het helemaal vrij.

Niels Rutten

Daar wil meneer Rutten op reageren, gaat uw gang. Uiteraard, voorzitter. Als je gaat praten met de organisaties van verschillende evenementen, zeggen ze allemaal hetzelfde. Wij weten niet hoe lang wij hier nog mee doorgaan. Hoe lang wij dit nog voor elkaar kunnen krijgen. De enorme papierwinkel waar wij mee geconfronteerd worden als vrijwilligers is niet te overzien. Wij komen hier niet meer doorheen. Het wordt ieder jaar moeilijker. Er komt ieder jaar meer werk bij. Het wordt steeds ingewikkelder. Dan gaan we als gemeente daar vrolijk een extra eis aan toevoegen in de vorm van het aanvragen van een ontheffing voor een

stiltegebied. Wij zijn hier absoluut niet blij mee. Wij zien het liefst dit hele stiltegebiedregeling van het eiland verdwijnen.

Voorzitter raadscommissie

Mevrouw Koot, ik wil de andere vragenstellers

Veronne Koot

graag de gelegenheid geven, maar gaat uw gang. Het is niet correct wat de heer Rutten stelt. We leven nu in een stiltegebied. We kunnen nu ook diverse evenementen organiseren die in Natura 2000 in de stiltegebieden vallen. Er komt absoluut geen laag bij. Wat er gebeurt, is dat er een laag weggehaald wordt die een hele belangrijke kernwaarde beschermt. Daar maak ik me zorgen om.

Joost Albers

Dank u wel, meneer Albers. -Dank u wel, voorzitter. Tegenwoordig hebben we blijkbaar ChatGPT nodig om een semantische discussie te voeren. Dat is bijzonder, zeker voor een oud docent. Ik heb een stukje op papier gezet. Texel verdient rust, maar geen stilstand. Texel en rust zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het is wat ons eiland aantrekkelijk maakt voor zowel bewoners als bezoekers. Die rust moeten we beschermen. Laten we duidelijk zijn, want rust is iets anders dan stilte. Rust betekent niet dat er geen geluid is, maar dat er geen onrust is. Het is de ruimte om te leven, werken en ontspannen. In een omgeving waar mensen zich thuis voelen, ontstaat rust. Niet, omdat alles tot stilstand komt, maar omdat er balans is. Balans tussen ontspanning, activiteit, stilte en levendigheid. Texel is geen stiltegebied en hoeft het ook niet te zijn. Als we rust verwarren met absolute stilte, bevriezen we het leven op het eiland. Dan krijgen ondernemers te horen dat hun terras te levendig is, worden evenementen onzeker en verandert Texel in een decor zonder inhoud. Mooi van buiten, maar leeg van binnen. Rust is een waarde, stilte is een toestand. Die verwarring moeten we niet laten bestaan. Texel moet een plek blijven waar je tot rust kunt komen, maar waar ook ruimte is voor initiatief, groei en plezier. Een plek waar kinderen kunnen spelen, ondernemers kansen krijgen en cultuur tot bloei komt. Terwijl de natuur wordt gerespecteerd en de leefomgeving wordt gekoesterd. We moeten keuzes maken die de rust op Texel beschermen zonder het leven zelf te belemmeren. Geen verbod op geluid, maar grip op overlast. Geen verstarring, maar vooruitgang met oog voor kwaliteit van leven. Texel verdient rust en daarom moet het kunnen bewegen, groeien en bloeien. Dank u wel. -Dank u wel.

Voorzitter raadscommissie

Dan ga ik naar meneer Hercules. Daarna ga ik naar meneer Kooiman.

Eric Hercules

Voorzitter, ik word altijd wat kriegel van dit soort discussies. Niet van uw meningen, overigens. Wel over de manier waarop wij onszelf in bestuurlijk Nederland, en ook hier op Texel, kunnen smoren in allerlei regeltjes. De wil om iets af te perken op zo'n manier dat we niks meer kunnen en het niet meer met elkaar eens kunnen zijn. De Kernwaarde Rust heeft wat mij betreft geen jota te maken met Stiltegebieden. Ik scheer ze onder dezelfde noemer als de Natura 2000 voorwaarden. Het zijn statische omschrijvingen die totaal niet passen in de dynamiek van natuur en landschap. Dat is waar we altijd mee in de knoop en in de war raken. Dus wat mij betreft hebben we allemaal een beeld van de Kernwaarde Rust . Het is totaal niet goed omschreven wat wij daar als kernwaarde onder verstaan, of wat voor implicaties dat heeft. We hebben met z'n allen besloten dat die statische kernwaarden tot veel meer bloei, ontwikkeling en begrip kunnen komen op het moment dat je ze omzet tot leidende principes. Dat hebben we ook in de concept omgevingsvisies gezien. Rust is een statisch begrip waar je geen drol mee kan. Ga uit van natuur en landschap. Of beweeg mee met seizoenen. Elke Tesselaar snapt dan wel wat je bedoelt. Beweeg mee met de seizoenen. Het ene seizoen is het heel erg druk en heb je minder rust. In het winterseizoen komt alles weer tot rust. Een leidend principe, zoals het college in de aanvankelijke concepte van de omgevingsvisie heeft gesteld, zijn voor ons erg vruchtbaar om te onderbouwen voor een provincie. Waarom je het vindt dat je hier op het eiland je eigen regelgeving over hun stiltegebieden mag maken. Waarom je zou willen afwijken of strenger zou willen zijn. Wel volgens onze eigen leidende principes uit redenerend. Op het moment dat je probeert te vechten met de instrumenten die de provincie of het Rijk zichzelf aanmeten om mee te schermen, dan raak je altijd in de knoop. Je moet goed inhoudelijk kunnen onderbouwen waarom je als eiland vindt dat je op sommige zaken je eigen beleid wilt gaan voeren. Dat doe je niet door je te spiegelen aan het beleid van de provincie en te zeggen: "Moeten we de Kernwaarde Rust dan leggen over alle stiltegebieden of andersom." Waardoor we inhoudelijk sterk met een omgevingsvisie komen waarvan de provincie zegt: "Wauw, Texel, jullie hebben goed nagedacht over alles en over alle samenhang. Laat je daarin niet jullie eigen gang gaan, maar wel met jullie eigen mening en eigen eiland besturen."

Veronne Koot

Die vermoed ik al, mevrouw Koot. -Meneer Hercules, een prachtig verhaal. Ik kan het niet anders zeggen. Wij hebben als gemeenteraad van Texel zelf de Kernwaarden Rust vastgelegd. Die Kernwaarden Rust hebben we als typerend en kenmerkend voor Texel gedefinieerd. De toerist noemt als één van de eerste dingen, de rust, die er op Texel heerst. Vandaar mijn zorg, gaan wij voldoende actie ondernemen om dit belangrijke kernwaarden te bewaren? Dat is ook belangrijk voor het toerisme. U slaat de plank wat dat betreft helemaal mis, want u hebt hem helemaal zelf vastgesteld.

Eric Hercules

Meneer Hercules, vermoed ik. -Dat ontken ik ook niet. Ik zei alleen dat deze gemeenteraad daarna heeft vastgesteld dat Planet Texel met de Texel principes een vertaling is van die kernwaarden. Er werd toen na een lange discussie ingezien dat je met de kernwaarden zelf er niet uitkomt. Dat zie je nu ook.

Voorzitter raadscommissie

We hebben allemaal een ander idee over rust.

Edo Kooiman

Dank u wel. Dan ga ik naar meneer Kooiman. -Dank u wel. Mijn buurman noemde het een openluchtmuseum. Ik had opgeschreven dat we moeten voorkomen dat we hier een bejaardenoord gaan worden. Wij zien een dergelijke verbod op maat om allerlei mooie activiteiten, evenementen en festivals te gaan verbieden. In het Natura 2000 gebied gebeuren er hele mooie dingen. Daar hoeven wij niet nog een paar extra regels eroverheen te laten gaan. Mijn buurman zei het al, dan moet je een ontheffing aanvragen. Dat is nog meer werk. Die mensen hebben al genoeg om hun eigen evenement te organiseren. Wij waarderen wel de stilte als kernwaarde. Laten we niet gaan overdrijven. Ik ben hier op het eiland geboren en mijn vader zei altijd: "Leven en laten leven." Laten we dat nu ook doen. Daar kon ik kort over zijn. Mevrouw Koot, we zullen de vier vragen negatief beantwoorden.

Voorzitter raadscommissie

Dat is een nee. -Dan ga ik naar meneer Hoogerheide.

Cees Hoogerheide

Alles aangehoord hebbende, met dit schot voor de boeg, is het niet meer geworden als een losse flodder.

Voorzitter raadscommissie

Wil mevrouw Koot

Veronne Koot

daar iets op zeggen? Mijn constatering is dat we altijd zo ontzettend trots zijn naar de provincie toe, onze kernwaarden verdedigen en zeggen dat dit iets is wat Texel typeert en waar we zuinig op moeten zijn. Hiermee onderscheiden we ons van andere toeristische gebieden. Het wordt door de toerist zo gezien. Als ik rondkijk binnen deze commissie, lijkt het net alsof ze het hele verleden los willen laten en een andere koers met Texel in willen slaan. Dat kan. Gezien wat we tot nu toe gedaan hebben, heb ik mijn zorg neergelegd.

Voorzitter raadscommissie

Dat roept reacties op. Ik zag eerst mevrouw Visser, meneer Albers

Anneke Visser-Veltkamp

en meneer Oosterhof. Gaat uw gang. -Ik vertaal het debat wat we net gehad hebben dat iedereen de Kernwaarde Rust niet wil veranderen. Het hebben van de Kernwaarde Rust wordt niet bewaakt of beveiligd door het aanwijzen van grotere stiltegebieden dan wat de provincie nu van plan is. Het aanpassen van de stiltegebieden staat los van het hebben en vinden van rust. Waardoor ik het idee heb dat deze commissie een zienswijze op de plannen

Voorzitter raadscommissie

van de provincie niet nodig vindt. -Dank u wel, meneer Albers.

Joost Albers

Dank u wel, voorzitter. Volgens mij zitten er te veel variabelen in de definitie rust. Iedereen heeft daar zijn eigen beeld bij. Ik zal een paar voorbeelden geven. Een baby ligt in de wieg. Het is stil. Dan zet je een muziekje aan. Dan doorbreek je de stilte, maar de baby wordt wel rustig. Als het stormt, slaap ik heel goed. Mijn echtgenoot wordt daar heel onrustig van. Die slaapt dan heel slecht. Iedereen heeft zijn eigen definitie

van rust. Die variabelen in die definitie maken deze discussie lastig. Ik ben het met mevrouw Visser eens dat iedereen een gezamenlijk doel heeft in de kernwaarden. Het lijkt mij lastig en overbodig om op dat detailniveau een discussie voeren. -Dank u wel.

Voorzitter raadscommissie
Dan ga ik naar de heer Oosterhof. -Dank u wel, voorzitter.

Fred Oosterhof
Er is zoveel hierover gezegd. Toen ik het las, dacht ik: wat wil mevrouw Koot? Wil mevrouw Koot zelf de regie in handen houden? Of is ze bang voor meer of minder regelgeving? Zoals ik het hier in de raad hoor, en zoals meneer Soyer het zegt, hebben we de touwtjes volledig zelf in handen.

Voorzitter raadscommissie
Ik denk dat we hier niet langer over moeten discussiëren. Dank u wel. -Dank u wel, voor wat het waard was. Ik vond het een goede discussie met respectvolle argumenten.

11 Mondelinge beantwoording Rondvragen Commissie (voor zover niet reeds beantwoord)

Voorzitter raadscommissie
Ik ga naar het volgende agendapunt. Mevrouw Koot, u mag deze meenemen en kijken wat u ermee doet. Mondeling beantwoorden van de rondvragen

12 Sluiting

Voorzitter raadscommissie
hadden we niet in deze ronde. Dan rest mij één ding, maar ik heb geen hamer. Dat was de sluiting van deze agenda. Dank u allen voor uw aanwezigheid en deelnemen. Ik denk dat ik het weet. Daar kom ik zo bij u op terug. Wel thuis allemaal en bedankt. By the way, dit was de laatste commissievergadering voor het reces.